قازاق اۋىز ادەبيەتىنىڭ قازىناسى

شەشەندىك سوزدەر

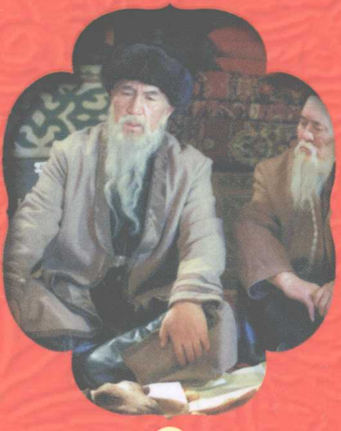

1

شينجياڭ حالىق باسپاسى

قازاق اۋىز ادەبيەتىنىڭ قازىناسى

شەشەندىك سوزدەر

1

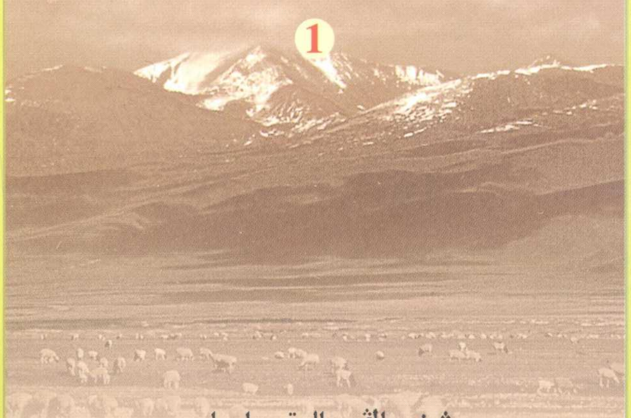

شينجياڭ حالىق باسپاسى

ٴۇرىمجى 2009

图书在版编目(CIP)数据
哈萨克民间文学大典. 雄辩语. 1: 哈萨克文/布尔力克 编. —乌鲁木齐: 新疆人民出版社, 2009.5
(哈萨克民间文学大典)
ISBN 978—7—228—12549—4

Ⅰ. 哈... Ⅱ布... Ⅲ. ① 哈萨克族— 民间文学— 作品综合集—中国—哈萨克语（中国少数民族语言）②哈萨克族 — 辩论 — 汇编 — 中国 — 哈萨克语（中国少数民族语言）Ⅳ. I277

中国版本图书馆CIP数据核字（2009）第079484号

责任编辑:苏 里 坦 汗
校　　对:哈力 木 拉提
封面设计:夏 提 克

哈萨克民间文学大典—
雄辩语（1）(哈萨克文)
布尔力克 编

新疆人民出版社出版
（乌鲁木齐市解放南路348号 邮政编码: 830001）
新疆新华书店发行
新疆八百印务有限公司印刷
880×1230毫米 32开本 15.125印张
2009年5月第1版 2009年5月第1次印刷

印数: 1—3000
ISBN 978—7—228—12549—4 定价: 25.00元

از ۋلتتار تاڭداۋلى كىتاپتارىن شىعارۋعا ارنالعان مەملەكەتتىك قارجى ارقىلى دەمەلگەن نىسان

全国少数民族出版资金资助项目

جاۋاپتى رەداكتور: سۇلتانقان ساعاتجان ۇلى
كوررەكتور: قالمۇرات جارمۇقامەت ۇلى
مۇقاباسىن جوبالاعان: شاتتىق اڭسا

قازاق اۋىز ادەبيەتىنىڭ قازىناسى —
شەشەندىك سوزدەر (1)

باسپاعا دايىنداعان: بىرلىك ناۋكەن ۇلى

*

شينجياڭ حالىق باسپاسى باستىردى
(ٴۇرىمجى قالاسى وڭتۇستىك ازاتتىق كوشەسى 348 ـ اۋلا)
شينجياڭ شينحۋا كىتاپ دۇكەنىنەن تاراتىلدى
شينجياڭ باباي باسپا ىستەرى شەكتى سەرىكتىگىندە باسىلدى
فورمات 1/32 1230×880، 15.125 باسپا تاباق
2009 ـ جىل، مامىر، 1 - باسپاسى
2009 ـ جىل، مامىر، 1 - باسىلۋى
تيراجى: 3000 — 1
ISBN 978 — 7 — 228 — 12549 — 4
باعاسى: 25.00 يۋان

باس رەداكتور: قابدەن قادىر ۇلى

باس رەداكتوردىڭ ورىنباسارى: اسان ابەۋ ۇلى

رەداكسيا مۇشەلەرى (قازاق ٴتىلىنىڭ الىپپە تارتىبىمەن):

احمەتبەك كىرىشبايەۆ، اسان ابەۋ ۇلى، اۋەلقان قالي ۇلى، ٴابدىقايىم زىكىريا ۇلى، بەكسۇلتان كاسەي ۇلى، جاقىپ مىرزاقان ۇلى، قابدەن قادىر ۇلى، قابدەن بالىقشى ۇلى، سۇلتان جانبولاتوۆ، سۇلتانقان سىلاتجان ۇلى

此为试读，需要完整PDF请访问： www.ertongbook.com

باسبادان

قازاق حالقىنىڭ اۋىز ادەبيەتى ٴوزىنىڭ كوركەمدىك - يدەيالىق نارىمەن، ەستەتيكالىق قۋات - تەگەۋرىنىمەن، ٴتۇر - جانرلارىنىڭ مولدىعىمەن، تاقىرىپتىق جانە سيۋجەتتىك بايلىعىمەن، قوعامدىق - الەۋمەتتىك جانە تاربيەلىك تەرەڭ ٴمان - مازمۇنىمەن ەرەكشەلەنەدى . ول كونە تاس داۋىرىندە پايدا بولىپ، تۇركىلىك تۇستى باستان كەشىرگەن، ودان بەرى دە قازاق حالقىنىڭ قالىپتاسۋ تاريحىمەن بىتە قايناسىپ، بىرگە جاساپ كەلە جاتقان تەڭدەسى جوق رۋحاني مۇرا. ول بايىرعى اتا - بابالارىمىزدىڭ نانىم - سەنىمدەرىنەن، تاريحىنان، تۇرمىس - تىرشىلىگىنەن، اسىل - ارمانى، بيىك مۇراتىنان جان - جاقتى ماعلۇمات بەرەدى ٴارى ۇلتتىق رۋحاني مادەنيەتتىڭ عاسىرلار تىزبەگىندەگى تاريحي وزگەرىسىن، ەتنيكالىق سانامەن قارايلاس ٴجۇرىپ وتكەن جولىن دا كوز الدىمىزعا ەلەستەتە الادى . اۋىز ادەبيەتىنىڭ شىعارىلۋىندا دا، تاراتىلۋىندا دا، تىڭداۋشىسى دا — حالىق. سوندىقتان، ول شىن مانىندە، حالىقتىڭ ٴوز ەنشىسى بولىپ تابىلادى. ياعني اۋىز ادەبيەتى — حالىق شىعارماشىلىعىنىڭ ايرىقشا سالاسى، اۋىزشا شىعارىلىپ، اۋىزشا تاراعان كوركەم ادەبي تۋىندىلاردىڭ جيىنتىق اتاۋى. سونىمەن بىرگە، عىلىم مەن مادەنيەتتە «حالىق شىعارماشىلىعى»، «حالىقتىڭ اۋىزشا ٴسوز ونەرى» دەيتىن اتاۋلار دا وسىعان جاقىن ماعىنادا قولدانىلادى. 1846 - جىلى اعىلشىن عالىمى ۋيليام تومس ۇسىنعان فولكلور (اعىلشىنشا حالىق دانالىعى) ٴسوزى دە

اۋىز ادەبيەتى اتاۋى ٴۇشىن حالىقارالىق عىلىمي اتاۋ رەتىندە قابىلدانعان. بۇلاردىڭ قاي - قايسىسى دا ٴبىر ىنىڭ ورنىنا ٴبىرى قولدانىلىپ كەلەدى. باتىس ەۋروپا، امەريكا، اۋستراليا حالىقتارىنىڭ ۇعىمىندا بۇل ٴسوزدىڭ ماعىناسى تىم اۋقىمدى، ول حالىقتىڭ كيىم - كەشەك، قۇرال - جابدىق، ادەت - عۇرىپ، تۇرمىس - سالت، نانىم - سەنىم، سونداي- اق، ٴتۇرلى كوركەمونەرىن (پوەزيا، مۋزيكا، ٴبي، ويۋ - ورنەك، توقىما ونەرى، ت. ب) تۇتاستاي اتاۋ ٴۇشىن قولدانىلادى. بۇل جاعىنان العاندا ول تەك اۋىز ادەبيەتىن عانا ەمەس، «ەتنولوگيا»، «ەتنو مادەنيەت» دەيتىن ۇعىمدارمەن دە ساباقتاسىپ، ماعىنالاسىپ جاتادى. قازاق ادەبيەت تانۋ عىلىمىنداعى «اۋىز ادەبيەت» دەگەن ۇعىم دا «فولكلوردىڭ» وسى مانىمەن ساباقتاس دەپ قاراۋعا ابدەن بولادى. بۇلار ٴبىرىن - ٴبىرى تولىق سيپاتتاي بەرەدى. اۋىز ادەبيەتىن زەرتتەيتىن عىلىمدى «فولكلور» دەپ اتاۋىمىزدا وسىعان بايلانىستى.

ٴبىز وسى ۇستانىمدى باسشىلىققا الا وتىرىپ، قازاق ادەبيەتىنە ەڭبەك سىڭىرگەن ٴبىر ٴبولىم عالىمداردى نەشە مارتە شەكە ٴتۇيىستىرىپ «قازاق اۋىز ادەبيەتىنىڭ قازىناسى» دەگەن فولكلور اتاۋىنا سيىمدى تاقىرىپتا ۇلاسپالى كىتاپ شىعارۋدى مىندەتكە الدىق. ماقسات ــ فولكلورعا جاتاتىن دۇنيەلەردى شاما بار تولىق قامتۋ. ويتكەنى، كوشپەلى قوعامدا فولكلور بەلگىلى ٴبىر الەۋمەتتىك توپتىڭ عانا شىعارماشىلىعى ەمەس، جالپى حالىقتىڭ حانى مەن قاراسىنا، باتىرى مەن بيىنە، بايى مەن كەدەيىنە ورتاق ونەر، امبەگە تيەسەلى مۇرا. سول تۇستا بۇكىل قوعام اۋىزشا ونەر مەكتەبى بولدى. وسىعان لايىق اۋىز ادەبيەتىنىڭ جۇگى دە وراسان زور بولدى. حالىقتىڭ تاريحي زەردەسى، فيلوسوفيالىق وي - تۇيىندەرى، پەداگوگيكالىق

تاجىريبەسى، ادامگەرشىلىك ولشەمدەرى، كاسىپتىك ادەبيەتكە ٴتان كوركەمدىك سۋرانىستارى، تەاترلىق ونەرگە تيەسەلى ەسەسى اۋىز ادەبيەتىنە جۇكتەلدى. ٴبىز جۇزىندە اۋىز ادەبيەتىنىڭ ارالاسپايتىن سالاسى قالعان جوق. ٴبىز بايىرعى اتا - بابالارىمىزدىڭ وسىنداي ونەر مەكتەبىنەن جارالعان بارلىق دۇنيەلەرىنىڭ باسىن بىرىكتىرىپ جالپى حالىققا، كەلەر ۇرپاققا، زەردەلى زەرتتەرمەندەرگە تابىس ەتۋ ماقساتىندا «قازاق اۋىز ادەبيەتىنىڭ قازىناسىن» الدارىڭىزعا تارتتىق.

قازاق اۋىز ادەبيەتى ۇلكەن تولعادان باسپا ٴسوز بەتتەرىندە جارىق كورىپ بولدى. ٴبىراق، ٴالى دە شاشىراندى كۇيدە. رەفورما جاساپ، ەسىك اشۋدان بەرگى 30 جىل بويى شينجياڭ حالىق باسپاسىنان اڭىز - ەرتەگىلەر، قارا ولەڭدەر، قيسا - داستاندار، قازاق ەمشىلىگى، دەنە تاربيە، ۇلتتىق اس - تاعامدار، ت.ب. فولكلورعا قاتىستى دۇنيەلەر ۇزبەي جارىق كورىپ كەلەدى. 1979-جىلدان باستاپ «شالعىن» جۋرنالىن شىعارىپ اۋىز ادەبيەتىنىڭ العاشقى سونى مۇرالارىن جيناپ، تۇڭعىش توپتا باسىلىم كورسەتتى. ٴبىز بۇل جولى وسى نۇسقالاردى نەگىزگە الا وتىرىپ جانە ەلىمىزدىڭ ٴىشى - سىرتىندا باسىلىم تاپقان نۇسقالارىن سالىستىرۋ، سارالاۋ، تولىقتاۋ، رەتتەۋ ارقىلى جانرلار بويىنشا جۇيەلى قۇراستىرىپ وتىرمىز.

قازاق اۋىز ادەبيەتىنىڭ ٴتۇر - جانرلارى مول جانە كۇردەلى بولىپ كەلەتىندىكتەن جانرلىق جاقتان ٴبولۋ بىزگە قيىندىق تۋدىردى. ٴتۇرلى تانىمدار ارا تالاس - تارتىستان سوڭ اقىندار ايتىسى، اڭىز - ەرتەگىلەر، باتالار، جاڭىلتپاشتار، جۇمباقتار، جىراۋلار جىرلارى، زاڭ - جارعىلار، كۇلدىرگىلەر، قارا ولەڭدەر، قيسا - داستاندار، ماقال - ماتەلدەر، مىسال - تامسىلدەر، تۇرمىس - سالت جىرلارى، ۇلەسكەرلەر، ۇلتتىق

ويـنــدار، حالـق انــدەری، شەجـرە، شـەشەنـدىـك سـوزدەر دەپ ون سەگىز تـوپقا جـىـكتەدـىـك. عـلـمـي ٴبـولـۋ جاعــنـا قاتـاڭ تـالاپ قويعانىمىزبەن كـەيبـىـر وقشاۋ قالاتــىـن جانرلاردى وسـى توپتـىـڭ ىڭعايلى بـىرىنـە تەلــدىك. مـىسـالى: ميفـتـەرگە قايــسـلار جاتـادى، اڭـىزدارعا قايـسـلار جاتادى دەگـەن سياقتى ماسەلەلەرگـە كـەلگـەنـدە پـىكـىر بـىرلـىگـىنـە كـەلـە الماعاندىقتان «اڭـىز ـ ەرتەگـىلەر» دەگــەن ٴبىر اتپەن جـىـبـەرىپ ىڭعايـىنـا قاراي ورنالاستـىـردىق. ماقــال ـ مـاتەلدەر بـۋدان بـۇرىنعـى بـاسـىلـىـمداردىڭ جـانـە شەتـەلــدەگـى باسـىلـىمداردىڭ بارىنـدە تاقـىرىپتارعا بولـىنگـەن، ٴبـىراق، مۋندايـدا ماقال ـ ماتەلدەر وتە كوپ قايتالانادى، ويتكـەنى، قازاقـتـىڭ ٴبىـر ماقالى بـىرنەشـە ماعـىـنـا بەرىپ، بــىرنەشە تاقــىرىپـتـى قامتيــدى. سوندىقتان، ٴبـىز الفاۆيت تارتىپـىـكە سالـىـپ (ٴبـىرىنـشى جولـدىـڭ ٴبـىرىنــشى دىبـىـسـىن نەگـىـزگە الــىـپ) شىعـاردىـق. شەشەنـدىـك سوزدەردىڭ قاي ٴبـىرىن الساق تا تۋىلۋ اڭــىزى، تاريحى بـار ٴارى قايسى ٴبـىر شەشەندىك سوزدەر ٴار ٴتۇرلـى نۇسقادا، ٴار كـىـمنـىـڭ اتـىمەن ايتـىلادى. ونداي ٴبـىر نۇسقانىڭ ٴار ٴتۇرى بۇل كـىتاپتـا دا كەزدەسـەدى. ٴبـىز حالــىق اراسـىـنـا ەلڭ كوپ تاراعان ٴبــىر نەمەسـە بـىرنـەشـە ۆاريـانتــىـن نەگــىـز ەتـتــىـك. ســونـىـمـەن. بـىـرگـە مۇمـكـىـندـىگـىـنشە ەلڭ بايىرعى نۇسقاسىن الۋدى ولشەم ەتتىك. وسى ٴۇردىستــى ۇستانـدىـق، نەگـىـزىـنەن حالــىقتىـق سـيپات الـعـان تۋىنـدىلاردى بەردىك. قالـعان پـىكـىردى وقـىرمـان ٴوز قولدارىـنـا الـعان سوڭ ايتار دەپ وسى بويـىنشا باسۋعا كـەلـىستـىـك.

شينجياڭ حالىق باسپاسى

2008 ـ جـىل، شـىلدە

مازمۇنى

قورقىت اتا سوزدەرىنەن 1
شەشەندەر اتاسى — ٴجۇسىپ بالاساعۇنى 6
اسانقايعىنىڭ شەشەندىك تولعاۋلارى 13
الدار كوسەنىڭ ٴاز جانىبەك حاندى جەڭۋى 17
جيرەنشە سوزدەرىنەن 18
مايقى ٴبي 24
بايدىبەك ٴبي 39
تولە ٴبي 74
قازداۋىستى قازىبەك ٴبي 144
ايتەكە ٴبي 208
ەسەي ٴبي 226
دوساي ٴبي 234
شوعان ٴبي 243
بايجىگىت ٴبي 249
ەسەنكەلدى ٴبي 252
بەكبولات ٴبي 258
جانكىسى ٴبي 266
سىرىم شەشەن 269
سارجان ٴبي 306
باپان ٴبي 312
ەدىگە ٴبي 315
بولتىرىك شەشەن 321
قۇرمىسى ٴبي 358
بايزاق داتقا 362
ساپاق داتقا 365
ساققۇلاق ٴبي 372

ەسەت ٴبي 380
جەتەس ٴبي 384
دوسبول ٴبي 390
بايدالى ٴبي 427
بايكوكشە شەشەن 454
كەبەكباي شەشەن 465

此为试读,需要完整PDF请访问: www.ertongbook.com

قورقىت اتا سوزدەرىنەن

قورقىت اتانىڭ تۋىلۋى تۋرالى اڭىز

قازاق اڭىزى بويىنشا، قورقىت سىر بويىندا تۋىلعان ونىڭ اناسى قورقىتقا جۇكتى بولار كەزىندە قۇلاننىڭ جاياسىنا جۇكتى بولىپ، جەرىگى ٴبىر جىلدا ارەڭ قانىپتى. اناسى قورقىتتى قۇرساعىندا ٴۇش جىل بويى كوتەرىپ، جىلىنا ٴبىر رەت تولعاق قىسىپ وتىرىپتى. بوساناردا توعىز كۇن تولعاتىپ، جەر دۇنيەگە ٴۇش كۇن، ٴۇش ٴتۇن قاراڭعىلىق قاپتاپتى. قالىڭ قارا جاڭبىر جاۋىپ، سۇراپىل قارا داۋىل سوعىپ، بىرەۋدى بىرەۋ كورە الماي، ەل ـ جۇرتى قاتتى قورقىنىشقا باتىپتى. ول تۋىپ جاتقان كەزدە قارا تاۋدى قاراڭعىلىق باسىپتى. سونان ەل ول تاۋدى «قارا اسپان تاۋى» دەپ اتاپتى. ال، سونداي حيكمەتپەن ەلدى قورقىتىپ تۋىلعان بالانىڭ اتى «قورقىت» قويىلىپتى. قورقىتتىڭ تۋمىسى تۋرالى ايتىلاتىن ەندى ٴبىر الۋان ميفتىك اڭىزداردا ول پەرىنىڭ اققۋ تەرىسىن جامىلعان قىزىنان، نە اققۋدىڭ وزىنەن تۋادى. كەيدە قاپتا تۋىلسا، كەيدە كوردە تۋىلادى. كەيدە قۇباديۋدىڭ قىزىنان تۋىلعان بولىپ سۋرەتتەلەدى. قورقىت جونىندەگى بۇل اڭىزدار اسا ەرتەدەگى، ٴتىپتى، ٴىسلام دىنىنەن بۇرىنعى حالىق نانىمىن بەينەلەيدى. ول كەزدەگى حالىق سول نانىم بويىنشا، بارلىق الىپتار سىقىلدى قورقىتتى دا تاڭعا جايىپ تۇردە تۋعىزادى. حالىق قورقىتتىڭ ساۋەگەي اۋليەلىگىن، دانىشپان اقىلگويلىگىن، ولىمگە قارسى ەل قامقورى ەكەندىگىن وسىنداي ەرەكشە تۋىستان باستاپ دالەلدەمەك بولادى.

ٴبايبورى ۋلى بامسعا ات قويىپ، اتاق بەرگەندە ايتقانى

بامسى قاراقشىلاردى جەڭىپ، بازارشىلاردى قۇتقارىپ قالعانىنان كەيىن باي ٴبورى بالاسىنىڭ ەرلىگىنە قاتتى رازى بولدى. قۇدىرەتتى وعىزدىڭ يگى جاقسىسىن تۇگەل شاقىرىپ ۇلكەن توي جاسادى. بامسعا ات قويىپ، اتاق بەرمەك بولدى. بۇل تويعا قورقىت اتا دا كەلدى. قورقىت اتانىڭ بامسعا ات قويىپ، اتاق بەرگەندە ايتقانى:

– ٴسوزىمدى تىڭدا، ٴبايبورى،
ٴتاڭىرى ساعان ۇل بەردى.
جاستايىنان باق قوندى،
ۇزىن بولىپ ٴومىرى.
باسا بەرسىن ىلگەرى،
قولىنان تۇۋى تۇسپەسىن،
تالىقپاسىن بىلەگى!
ەل قورعايتىن ەر بولسىن،
مۇسىلماننىڭ تىرەگى.
اسپاق بوپ بارسا قارلى تاۋ،
بوگەمەي اسۋ بەرسىن!
وتپەك بولسا قاندى وزەن،
بوكەمەي كەشۋ بەرسىن!
ۇران ساپ جاۋعا شاپقاندا،
جولىن ٴتاڭىرى وڭداسىن!
جاراتقان يەم بامسعا،
جار بولىپ ٴوزى قولداسىن!
باتىردىڭ قايرات – كۇشىنە،
ەش كولدەنەڭ بولماسىن!

قورقت اتا

بالاڭىنىڭ اتى بايشۋبار اتتى بامسى بايراق بولسىن، اتىن مەن قويدىم، جاسىن اللا بەرسىن! اۋمين! — دەدى. قۇدىرەتتى وعىز بەكتەرى قولدارىن جايىپ، قورقىت اتانىڭ باتاسىنا قوسىلدى. بالانىڭ اتى «قۇتتى بولسىن!» دەستى.

قازان بەككە ايتقانى

قازان بەك جاۋىن جەڭىپ، جاۋ قولىندا تۇتقىندا قالعان بالاسى ورازدى قۇتقارىپ الادى.

قازان بەك بالاسىنىڭ قاسىنا كەلىپ، قۇلاشىن جايىپ، قۇشاقتاپ امانداسىپ ٴبىر - بىرىنە امان جولىقتى. وعىزدان ٴۇش ٴجۇز جىگىت ٴشاھيت بولىپتى. قازان بەك بالاسىن امان - ەسەن قۇتقارىپ ەلىنە قايتتى. بۇل جولعى سوعىس زور تابىستى بولدى. وعىز بەكتەري ولجاعا قارىق بولدى.

اقشا قالا سۇرمەلىگە كەلگەن سوڭ قازان قىرىق ٴۇي تىكتىرىپ، جەتى كۇن، جەتى ٴتۇن توي جاساپ قوناقاسى بەردى. بالاسىنىڭ باسىنان سادالعا دەپ قىرىق قۇل، قىرىق كۇڭدى ازات ەتتى. قايرات كورسەتكەن باتىرلارعا ۇلجادان سيلىق بەرىپ، شۇعادان شاپان جاپتى. قورقىت اتا قوبىزىنان كۇي تارتىپ:

— ەندى ايتايىن، بەك ەرەندەر!
دۇنيە مەنىكى دەگەندەر!
اجال الار، جەر جاسىرار،
ٴپاني دۇنيە كىمگە قالار!
كەلىمدى، كەتىمدى دۇنيە.

اقىرى ٴولىمدى دۇنيە، — دەپ جىر جىرلادى. بۇل جىردى وعىزناماعا ەنگىزدى.

— ال، حان ەكە! دۇعا جاسايىق:
قارا تاۋىڭ قۇلاماسىن،

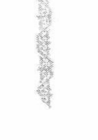

بەيتەرەگىڭ جىلعىلماسىن،
تاسىعان وزەنىڭ قۇرىماسىن،
قاناتىڭ قايىرىلماسىن،
قۇداي سەنى قاراۋعا قاراتپاسىن،
مىنگەن اتىڭ سۇرىنبەسىن،
شاپقان قىلىشىڭ بۇگىلمەسىن،
قۇداي الدىندا ٴۇمىتىڭ ۇزىلمەسىن،
اقىرعى كۇنىڭدە يمانىڭنان ايىرماسىن،
حاق الدىندا بەس اۋىز سوزبەن تىلەگەن
تىلەگىمىز قابىل بولسىن،
بەرەكە ـ بىرلىكتەن ايىرماسىن،
قىلمىسىمىزدى ارداقتى مۇحاممەتتىڭ اتى ٴۇشىن قۇداي
كەشىرسىن!

شەشەندەر اتاسى ــ ٴجۇسىپ بالاساعۇني

ٴسوز ونەرى تۋرالى

ٴسوزىڭدى تيماساڭ باس كەتەر،
ٴتىلىڭدى تيماساڭ ٴتىس كەتەر.
باسىڭا ساۋلىق تىلەسەڭ،
تىلىڭە مىقتاپ كىسەن سال.

ادامدى ەكى نارسە قارتايتپايدى:
ٴبىرى ــ جاقسى مىنەز، ٴبىرى ــ جاقسى ٴسوز.
ٴتىل كوركى ــ ٴسوز،
ٴجۇز كوركى ــ كوز.
جاقسى ٴسوز ــ جان ازىعى.
ٴتىل مەن ٴناپسىنى تيا بىلگەن،
قاسيەتتى بويىنا جيا بىلەر.
ٴسوز ون ٴتۇرلى:
ايتىلاتىنى بىرەۋ، توعىزىنا تيۋ.
تيۋ ٴسوزدىڭ ٴتۇبى ــ التىن.
مىڭ ٴسوزدىڭ ٴتۇيىنى بىرەۋ.
ٴسوز مۇرىندىقتالعان تۇيە سەكىلدى:
مۇرىندىق قايدا سۇيرەسە، تۇيە سوندا.
كوپ سويلەپ دانا بولماسسىڭ.
تۋرا سوزدە تۋعان جوق.
ادامنىڭ جامانى ــ مىلجىڭ،
جاقسىسى ــ جومارت.

此为试读，需要完整PDF请访问：www.ertongbook.com